

TYT TÜRKÇE

S O R U B A N K A S I

ÖSYM
TARZINA
%100
UYUMLU

Asiye Karagöz

ORİJİNAL

- Aşağıdaki Hologramı Kazıyınız.
- 3D Mobil Uygulamasında Karekodu Okutunuz.
- Kitap Orijinal mı Kontrol Ediniz.
- Korsansa Orijinal Baskısı Ücretsiz Gönderilecektir.
- Aşağıda Hologram Yoksa Kitabı Aldığınız Yere İade Ediniz.

Salime Hoca ve
Öznur Hoca'dan

DETAYLI
VIDEO
ÇÖZÜMLÜ

*Bu ürünün bütün hakları **3D YAYINLARI**'na aittir.*

Tamamının ya da bir kısmının ürünü yayımlayan şirketin

önceden izni olmaksızın fotokopi ya da elektronik, mekanik

herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılması, yayımlanması ve

depolanması yasaktır.

Kapak

3D Yayınları Grafik Birimi

Dizgi

3D Yayınları Dizgi Birimi

Baskı Tarihi

2025

Baskı

Birleşik Matbaa

Sertifika No: 47989

Baskı Adresi

Pancar Organize 14. Cad. No:3

Torbalı / İZMİR

Tel: (0232) 433 68 66

3D Yayınları

Fatih Sultan Mh. 2720 Sk. No: 4/B High Life Office Etimesgut/ANKARA

Tel : 444 0 407

3dyayinlari

@3Dyayinlari

Sevgili Öğrenciler ve Saygıdeğer Meslektaşlarım,

Yoğun ve titiz bir çalışmanın ürünü olan bu eser, YKS adayları ve diğer lise öğrencilerinin geleceklerini kurmak amacıyla yürüdükleri yolda onlara kaynaklık etmesi amacıyla oluşturulmuştur.

Bu kaynak oluşturulurken lise müfredatı dikkatle incelenmiş; üniversiteye giriş sınavı soruları konu dağılımı, soru tipi ve düzeyi, analiz edilmiştir. Bu çalışmaların sonunda sizlerin hızlı düşünebilme, yorumlama, uygun çözüm yollarını bulma gibi farklı düzeylerdeki ihtiyaçlarınıza cevap vereceğine inandığımız bu kaynak hazırlanmıştır.

Bu kitabın oluşumunda:

- Bir bölüme ait çok sayıda alt başlık oluşturularak hazırlanan testlerle konu içerikleri eksiksiz taranmıştır.
- Bir teste ait sorular kolaydan zora 3D tekniğine uygun olarak hazırlanmıştır.
- Her testte sorular, genelden özele bilgi düzeyinizi artırmak üzere tasarlanmıştır.
- Özgün ve hedefe uygun sorular kullanılmıştır.
- ÖSYM soruları titizlikle analiz edilerek her bölüme ait bire bir ÖSYM testleri hazırlanmıştır.
- TÜMEVARIM testleriyle öğrencilerin konuyu geriye doğru dinamik bir şekilde taraması sağlanmıştır.

Tüm sorularıyla kolayca çözülebilecek bir soru bankası yerine sizleri düşünmeye, araştırmaya, soru sormaya, tartışmaya zorlayacak bu kaynağın hazırlık sürecinde yoğun emek harcayan yayın ekibine ve düşüncelerini benimle paylaşmaktan kaçınmayan değerli meslektaşlarıma ve uygulama noktasında destek olan öğrencilerime şükranlarımı sunarım.

Başarı dilekleriyle...

Bu kitabı oluştururken yürüdüğüm zorlu yolda beni yalnız bırakmayan eşime ve kızıma teşekkür ediyorum.

Asiye KARAGÖZ

1. BOYUT

3 Düzey Testleri

3 Düzey konu testlerinde sorular zorluk derecelerine göre sınıflandırılmıştır. İlk 3 soru kolay, son 3 soru zor, diğer sorular ise orta seviye olarak belirlenmiştir. Bu sayede öğrencilerin her konuda farklı zorluklarda ve tarzlarda soruyla karşılaşması sağlanmıştır.

2. BOYUT

BİRE BİR ÖSYM Testleri

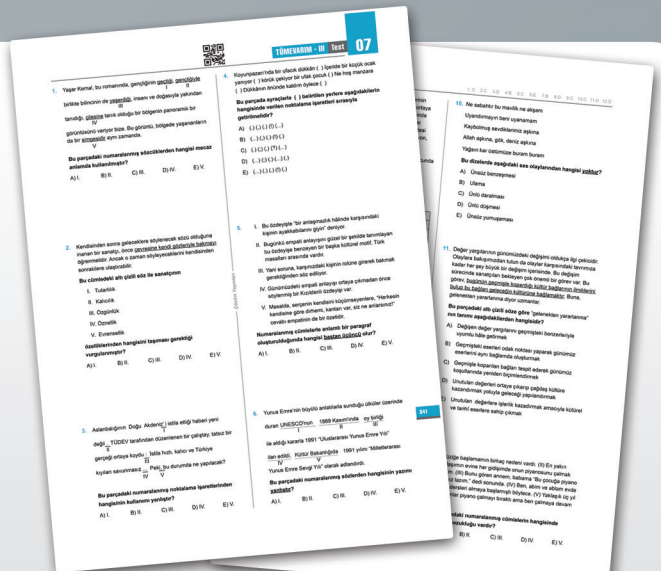
ÖSYM'nin geçmiş yıllardaki birikimleri göz önüne alınarak hazırlanan bire bir ÖSYM testleri ile konu sonlarında öğrencinin o konuyu bütünsel bir bakış açısıyla taraması sağlanmıştır.

3. BOYUT

Tümevarım Testleri

Ünite aralarında konuyu geriye doğru tümevarım tekniğiyle tarayan genel tarama testleri ile öğrencilerin son ana kadar tüm konuları dinamik bir şekilde hatırlaması amaçlanmıştır.

- 1 **3D Mobil** uygulamasını telefon veya tablete indir.
- 2 **Testler** üzerindeki karekodu okut.
- 3 Dilediğin **fenomeni** seç.
- 4 Tüm soruların **video çözümlerini** izle.

Ayrıca video çözümlerimize
3dyayinlari.com adresinden veya
3D Yayınları Youtube kanalından
ulaşabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

01. BÖLÜM:

Sözcükte Anlam Özelliği	7
Sözcükte Anlam İlişkisi	15
Sözcükte Anlam Olayları	19
Deyim - Atasözü - İkilime	23
Söz Öbekleri	31
Bire Bir ÖSYM	43
Cümlede Anlam / Cümleyi Yorumlama	47
Cümlede Anlam / Anlam İlişkileri - Anlatım	59
Cümlede Anlam / Kavramlar	71
Cümlede Anlam / Karma	77
Bire Bir ÖSYM	83
Paragrafta Yapı	87
Paragrafta Anlam	103
Anlatım Biçimleri / Düşünceyi Geliştirme Yolları	119
Paragrafta Çoklu Soru	131
Bire Bir ÖSYM	147
TÜMEVARIM - I	153

02. BÖLÜM:

Kök Bilgisi	167
Çekim Eki	171
Yapım Eki	175
Ekler (Karma)	179
Sözcükte Yapı	181
Bire Bir ÖSYM	187
İsimler (Adlar)	189
Sıfatlar (Ön Ad)	195
Zamir (Adıl)	201
Tamlamalar	207
Zarf (Belirteç)	213
Edat, Bağlaç, Ünlem	217
Eylemler (Fiiller)	221
Ek Eylem (Ek Fiil)	225
Eylemsi (Fiilimsi)	229
Bire Bir ÖSYM	235
Cümlelerin Öğeleri	239
Fiilde Çatı	247
Cümle Türleri	255
Bire Bir ÖSYM	263
TÜMEVARIM - II	267

03. BÖLÜM:

Ses Bilgisi	283
Yazım Kuralları	289
Noktalama İşaretleri	299
Sözcük Düzeyinde Anlatım Bozuklukları	309
Cümle Düzeyinde Anlatım Bozuklukları	311
Anlatım Bozukluğu / Karma	313
Bire Bir ÖSYM	317

04. BÖLÜM:

İletişim / Dilin İşlevleri - Dilin Kullanımından	
Doğan Türleri	323
Metin İnceleme	325
TÜMEVARIM - III	329

05. BÖLÜM:

Beceri Temelli Yeni Nesil Sorular	345
--	-----

1. Dış dünya ile sağlam bir bağ (ilişki) kurmamızı sağlayarak bizleri iyiye yönlendiren (yol gösteren), benlik algısı ve öz güven gelişimi sürecinde (zaman aralığı) bize her türlü desteği sunan, fırsat eşitliği sağlamak için gece gündüz (aralıksız) çalışan ve tecrübesiyle ilham (esin kaynağı) olan babalarımızın Babalar Günü 1966'dan beri resmî olarak kutlanıyor.

Bu cümlede numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bu dönemde bağımsızlar diyebileceğimiz birtakım öykücüler var ki bunlar biçim bakımından diğer gruplar arasında âdetâ bir köprü görevi görüyorlar. Bunların başında ruh sorunları, soyut duyular üzerinde ozan duygululuğu ile duran Tarık Buğra gelir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. “Düşünmek” **sözcüğü**, **aşağıdaki cümlelerin hangisinde “tasarlamak” anlamında kullanılmıştır?**

- A) Bu sorunun çözümü için ben de bir yol düşündüm.
B) Sıcağa kalmamak için sabah erkenden yola çıkmayı düşünüyorum.
C) Yeter artık, bu kadar düşünme; her şeyin bir çaresi var!
D) Onun yıllar sonra beni arayabileceği ihtimalini bile düşünmedim ben.
E) Durmadan gezip eğlenmek istiyorsun, biraz da sorumluluklarını düşün.

4. Günümüzde hepimizin dikkatini çeken bir konu da teknolojinin bizleri ---- kendine bağlamasıdır. Bunun sebebi siber dünyanın günlük hayatımızı kolaylaştırması ve bizleri ---- siber dünyada gerçek hayattan daha fazla zaman harcamamızdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) bilerek - geliştirerek
B) gittikçe - oyalamasıyla
C) biraz da - sevilen
D) sayesinde - çeken
E) kullanarak - bildiğimiz

5. • **görev** : Bir kimseye verilen özel amaçlı iş, misyon
• **kaldırmak** : İyileştirmek
• **ağır** : Çetin, güç

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “görev, kaldırmak, ağır” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Bunca görevin arasında böylesine ağır bir sorumluluğun altına girmek, herkesin kaldırabileceği bir yük değil.
B) Masanın üzerindeki örtüyü kaldırırken ağır bir sesle kulağıma eğilerek, bu benim görevim değil, dedi.
C) Hepimiz biliyorduk ki aldığı ilaçlar onu yataktan kaldıracak ve o kendine verilen bu görevi yerine getirmek için ağır koşullarda savaşıyordu.
D) Türlü görevlerde bulunduğu hâlde gece nöbetleri her nedense ona ağır geliyor. “Artık kaldıramıyorum, yaşlandım.” diyordu.
E) Sofrayı kaldırdıktan sonra, kulakları ağır işiten babasının yanına oturup ona yeni bir göreve atandığının haberini verdi.

6. “Artık, öğrencilerden hayli uzakta kalmış bulunuyorum çünkü emekli oldum.” **cümlesine altı çizili sözcüğün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

- A) Spor, alçakgönüllülük gibi bir erdem kazandırır sporcuya.
B) Sevenler, farkında olmadan, sevdiklerine sevgileriyle zarar veriyorlar.
C) Bu konserdeki enstrümanlarda tam bir uyumsuzluk vardı nedense.
D) Hemen eve gidip çalışmalıyım, yarına epey önemli bir toplantım var.
E) Hava kararmış, caddenin bütün elektrikleri yanmıştı.

7. I. Labirent gibi sokaklarda yolu da şaşırdım, bu yol nereye gider acaba?
II. Bu çocuk böyle giderse bırak sınıfta kalmayı bütünlemeye bile kalmaz.
III. Çok şükür yolculuğumuz iyi gidiyor, herhangi bir olumsuzluk yaşanmadı.
IV. Eline geçen paranın bir kısmı da köyde yaşayan ailesine gidiyormuş.
V. Senin kadar inan ben de bu iş nasıl gidecek diye merak ediyorum.

“Gitmek” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangisinde “sürmek, devam etmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Birden fren yapınca az daha önümüzdeki arabaya çarpıyorduk.
 II. Çamaşır asmak için iyice eğildiğim sırada az daha düşüyordum.
 III. Saatin zili çalmayınca sabah zor uyandım, az daha işe geç kalıyordum.
 IV. Ben sana dedim, az daha beklersen bu iş istediğin gibi sonuçlanır.
 V. Az daha sana haber vermeyi unutuyordum, yarın toplantı var.

"Az daha" sözü numaralanmış cümlelerin hangisinde farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Donuk hayatımıza biraz renk katmak, biraz ışık vermek,
 I II III

daracık dünyamızda bulamadığımız şeyleri yaşamak için tek çaremiz kitaplara sarılmaktır. Hangi okuryazar, herhangi
 IV

bir yolculuğa çıkarken bile yanına bir iki roman, bir iki şiir kitabı almayı düşünmez. Düşünüyorum da şu dünyadan kitap yok oluverse yaşamak ne kadar güçleşir.
 V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Güneş ışığı, D vitamini ve güneş koruyucular ile ilgili farklı görüşler, tartışmalar ---- gibi görünüyor. Ozon tabakası incelidikçe atmosfer ---- özelliğini daha fazla kaybediyor ve daha fazla UV ışını dünyaya ulaşıyor. Bu aynı zamanda güneş koruyuculara hep ---- duyacağımız anlamına da geliyor. Çünkü dermatologların hepsi güneş koruyucuların hayat kurtardığını söylüyor.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) sürecek - koruma - ihtiyaç
 B) bitecek - yansıtma - ilgi
 C) uzayacak - geçirgenlik - açıklık
 D) alevlenecek - temizlik - gerek
 E) yavaşlayacak - işlevsel - merak

11. Gün içinde yaşadığımız birçok örnek, aslında herkesin telepati kurabileceğinin bir kanıtı gibidir. Bir arkadaşımızdan bahsederken onun bir anda bizi araması, günün sıradan bir anında, yıllardır göremediğimiz birinin aklımıza hiç nedensiz gelmesi, telefonun çalacağını hissetmemiz ve o anda çalması... Bunların hepsi, telepati nedir sorusunun cevabı olabilir.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Herhangi biriyle ilgili duygularını asla saklamaz, olduğu gibi yüzüne karşı söylerdi.
 B) Kendine yapılan bu haksızlıkları içine sindiremediği için insanlardan iyice uzaklaştı.
 C) Uzun zamandan beri arayıp sormayan arkadaşım, her ne hikmetse bugün beni aradı.
 D) Maçı kazanacakları içine doğmuş olmalı ki teknik direktör kutlama hazırlığı yapıyor.
 E) Beynimiz biz ne yapıyor olursak olalım sürekli arkada çalışır durur..

12. Şiirimiz hiçbir zaman bugünkü olgunluğa varmamış, tabiat ve insan duygusunu söyleyişin arılığı ile böylesine kaynaştırmamıştır. Onun nereye geldiğini anlamak için başımızı çevirsek görebileceğimiz geçmişte, hece vezniyle yazmanın şairlik sayıldığını hatırlamamız yeter.

Bu parçada geçen "olgunluk" sözcüğü hangi anlamda kullanılmıştır?

- A) Duygusalılık B) Yetkinlik C) Yeterlilik
 D) Tanınmışlık E) Tamamlanmışlık

13. Toyluktan gelen atılganlıklar, iç aylıklığın sonucu olan sert
 I II

davranışlar ve bütün bunların verimi değersiz eserler, kısa bir süre içinde uçup da acı tortuları benliğini yaktıkça şair daha
 III IV

bir pişecek, dışta yaşamanın boşluğunu görecektir, kendi içine, kendi olanaklarına eğilecektir.
 V

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. kelimenin eş anlamlısı "acemilik"tir.
 B) II. kelime "yumuşak hava" ifadesindeki "yumuşak" karşılı olarak kullanılmıştır.
 C) III. kelime "yok etmek, ortadan kaybolmak" anlamındadır.
 D) IV. kelime mecaz anlamda kullanılmıştır.
 E) V. kelime "Bir işi önemseyip ele almak" anlamını ifade etmektedir.

1. Yine bir tatsızlık çıkacak diye kaygılanıyor.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğe anlamca en uzak olan sözcük, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerginlik
B) Huzursuzluk
C) Aksilik
D) Umutsuzluk
E) Sataşma

2. “Erimek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “aşınıp incelererek dağılmak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Bardağa attığım şeker, suyun sıcaklığıyla hemen eridi.
B) Çocuklarından uzak kalan adamcağız, günden güne eriyordu.
C) Yaptığı iyilik karşısında öyle mahçup olduk ki âdeta eridik.
D) Güneşin ilk ışıklarıyla beraber karlar erimeye başladı.
E) Eski ceketimin giyilecek hâli kalmamış, en çok da dirsekleri erimiş.

3. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi terim değildir?

- A) Her gövde sözcüğün köküne getirilen ilk yapım ekiyle oluşur.
B) Ana hücre, mitozla bölünerek iki yeni hücre meydana getirir.
C) Göktaş yağmurları bu merkezlerden rahatlıkla izleniyor.
D) Valiye gidip kendisine maaş bağlanmasını istedi.
E) Sözde öznenin kullanıldığı cümlelerde yüklem, edilgen fiildir.

4. Yazarın yeni çıkmış bir romanı üzerine, diğer romanlarının da etkisiyle söylenmiş birtakım etiketlerden uzak durmaya çalışıyorum etkilanmemek için.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi getirildiğinde cümlelerin anlamı değişmez?

- A) alışılmadık tarzlardan
B) kişisel görüşlerden
C) yüzeysel bakışlardan
D) basmakalıp yargılardan
E) farklı bakış açılarından

5. Gönülsüz çalışanların, kazançlarını başkalarının

sırtından sağlamak isteyenlerin ve onlara uyanların da

söyleyecekleri olacaktır kuşkusuz. Ama tablo bu kadar

karanlık olduğu hâlde ben gene de umutsuz değilim. En çıkarıcı

toplumlarda bile düş kuranların varlığına inanıyorum, insanlığın yüz akıdır bu insanlar.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Deneme, omurgasını (temelini) düşüncelerin oluşturduğu

bir türdür. Tamamen düşünce çevresinde şekillendiğinden

(değiştirdiğinden) deneme yazarı, suyla sabuna dokunmam

(sakıncalı konularla ilgilenmem) diyebildiği gibi tam tersi bir tavır da sergileyebilir. İşte bu durumda yazar ileri sürdüğü

(önerdiği) düşüncelere yürekten (içtenlikle) inanmış olmalıdır.

İyi bir deneme yazarı kendini bu yolla ortaya koyar.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. İnsan, zamanla yaptıklarının yanlış olduğunu düşünebilir.

Bu cümleye altı çizili sözcüğün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Onun, beklentilerimizi tümüyle karşılamadığını gördük.
B) Bu çalışmaları yeniden gözden geçirmenin doğru olacağını düşünüyorum.
C) Doğrusu, biz bu işte çalışacak kişilerde daha farklı özellikler arıyorduk.
D) Bunların tümü bilinçli olarak yapılan çalışmaların bir sonucuydu.
E) Belli bir süre geçtikten sonra bu konuda sen de bana hak vereceksin.

8. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcüğün yerine, araç içinde verilen sözcük getirildiğinde cümlelerin anlamı değişmez?

- A) İnsanın, söyleyeceklerini seçerken çok özenli davranması gerekmez mi? (güvenli)
 B) Eleştirmen, bir eseri her okuyuşunda eserin farklı bir özelliğini yakalar. (tutar)
 C) Öykücülüğümüzün belirli bir çizgiye ulaştığını söylemek şimdilik çok zor. (bir süreliğine)
 D) Anne - babalar çocukları için en iyiyi bulma ve yapma çabası içindeler. (düşüncesi)
 E) Roman, öykü, oyun gibi yazınsal ürünlerde okurlara değişik yaşamlar sunulur. (ilginç)

9. "Memleket edebiyatı" yapmak, Faruk Nafiz Çamlıbel için, o yıllarda üzerinden geçen fırtınalarla sarsılmış, fakirleşmiş, muzdarip Anadolu'nun bu hâlden istifade ile bir gösteriş yapmaktan ve her türlü siyasi amaçla yapılan ideolojiden uzak, samimi bir harekettir.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Sanat konusunda değişik görüşler ileri sürülünce bu görüşleri taşıyan kişinin zorunlu olarak her alanda benzer görüşler taşıması gerektiği düşünülür.
 B) Ara bozuculuğu kendine iş edinmiş insan, içinde bulunduğu her türlü durumdan yavaş yavaş ve sinsi sinsi kendi çıkarlarına göre yararlanmayı bilir.
 C) Biz yetişkinler zaman zaman, karşımızdakinin duygularını ve düşüncelerini doğru anlasak bile uygun empatik tepki vermekte güçlük çekebiliriz.
 D) Şair, dili doğru kulanmakla içinde yaşadığı toplumun ölümsüz varlığına da katkıda bulunmakta ve büyük bir sorumluluk yüklenmektedir.
 E) Küçük yaşta bu alana yönlendirildiğinden beri yani en başından beri işimi çok severek tam bir adanmışlıkla yaptım.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tüm sözcükler gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bu kitabın yazarı, toplumsal sorunlarla da ilgilenmiştir.
 B) Tarihin derinliklerine saklanmış gerçekler su üstüne çıkıyor.
 C) Uzun zamandır görüşmediğim arkadaşşıma kardeşimin eliyle mektup yolladım.
 D) Bize karşı böyle kırıcı konuşmasından rahatsızlık duydum.
 E) Anadolu topraklarının her karışından bereket fışkırıyordu.

11. • **bulaşmak**: Çatmak, sataşmak, tedirgin etmek.

- **zayıf**: Kişilik ve ruhsal yönden gereği kadar güçlü olmayan.
 • **uğraşmak**: Birine kötü davranmak.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bulaşmak, zayıf, uğraşmak" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Durmadan başkalarıyla uğraşan zayıf karakterli kişiler, dış geçiremeyecekleri insanlara genellikle bulaşmazlar.
 B) Komşunun çocuğundan bulaşan hastalık, onu iyice zayıf bırakmış; ailesi gece gündüz onunla uğraşmak zorunda kalmıştı.
 C) İnsanoğlu, zayıf bir ihtimal olsa da bir başkasına bulaşmadan, sadece karnını doyurup mutlu bir şekilde yaşamaya uğraşıyor.
 D) Bir yandan bu zayıf yapıyı olası tehlikelerden korumakla uğraşıyor, bir yandan da üzerine bulaşan pıtırakları temizliyordu.
 E) Türlü dertlerle uğraşmak yetmiyormuş gibi, bir de bu işe bulaşarak rakibine karşı elini zayıflatmak istemiyordu.

12. Edebiyatta daima her türlü yeniliğe bir karşı çıkış vardır.

I

II

Sadece karşı çıkış olsa sözümüz yok ama bu yenilikler böyle

III

ağır eleştirileri hak ediyor mu gerçekten? Oysaki bu yenilikleri hemen yerden yere vurmasak da onları tanımaya çalışsak

IV

belki de bu yenilikler kendilerine çabucak yer bulabilecekler.

V

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi, cümleye "aşırı bir biçimde" anlamı katmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Datça'da her an değişir denizin rengi. Göz alabildiğine uzanan bir mavilik, yer gök masmavi, dağlarsa yemyeşil. Deniz, dağların yeşiline dokunduruyor dilini ustalıklı. Dünyanın hiçbir yerinde maviyle yeşilin dansı bu kadar uyumlu değil. Bulutlar kanatlanıyor denizin üstünden, mavi sessizlikle kuşatılmışız çepeçevre.

Bu parçada aşağıdaki yollardan hangisiyle yan anlam kazanmış bir sözcük yoktur?

- A) İnsan organ adını doğaya aktarma
 B) Duyular arasında aktarma
 C) Doğayla ilgili nitelik adlarını insana aktarma
 D) İnsana özgü eylemleri doğaya aktarma
 E) Doğayla ilgili kavramları doğaya aktarma

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Çocuk, dengesini yitirince ağaçtan düşüvermişti.
 B) Cebinden çıkardığı metal paraları kadına uzattı.
 C) Şiirlerinde özlem, pişmanlık, karamsarlık temalarını işler.
 D) Sabırsız oluşu, onu her seferinde hataya sürüklüyordu.
 E) Meseleyi büyütmek, dallandırmak istemiyorduk hiçbirimiz.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “sert” sözcüğü ötekilerden farklı bir anlamda kullanılmıştır?

- A) Efes'teki kazı sırasında sert bir cisme denk gelmek kazı çalışmalarını aksattı.
 B) Bu kabağın kabukları çok sert, bıçakla kesmek çok zor olacak.
 C) Tırnaklarınız sertse kesmeden önce ellerinizi sıcak suya koyup tırnaklarınızı yumuşatın.
 D) Bu top çok sert olduğu için rahat bir şut çekemedim.
 E) Şimdiye kadar kimseye karşı herhangi bir sert hareketi görülmemiştir.

3. “Toplamak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bir araya getirmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Yarın sabah erkenden kalkıp bu odayı biraz toplamak gerek.
 B) Genç yaşına rağmen epey servet toplamış.
 C) Doktora tezi olarak bir şairin bütün eserlerini, hatıralarını toplayacak.
 D) Hadi bakalım, bir an önce sofrayı toplayıp çayımızı içelim.
 E) Dün gittiğimiz piknikte kırlardan kucak kucak çiçek topladık.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Kulağı tırmalayan bu gürültüye müzik diyorlar.
 B) Ağlanacak hâlimize gülüyoruz ne yapalım?
 C) Daracık sokakları ile burası bizim eski mahallemiz.
 D) Zamanında biz de az koşmadık buralarda.
 E) Geceleyin bomboş sokaklarda dolaştım.

5. I. Görev süresini doldurup tayin istemeyi düşünüyor.
 II. Öğrenciler, başvuru formlarını dikkatle doldurmalı.
 III. O, başarılı ve bulunduğu mevkiyi dolduran biridir.
 IV. Çocuklarla ilgilenmek bütün gününü dolduruyor.
 V. Şu beyannameyi doldurun, sonra da imzalayın.

“Doldurmak” sözcüğü yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangi ikisinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve IV
 B) II ve III
 C) II ve V
 D) III ve IV
 E) IV ve V

6. Besteci; yepyeni bir yorumla sunduğu, üslubunu bütün yönleriyle yansıtan bu yapıtıyla oda müziğimiz için daha şimdiden bir kazanç sayılabilir.

“Şimdiden” sözcüğü, bu cümlede sözü edilen bestecinin özelliikle hangi yönünü belirtmektedir?

- A) Çok başarılı olduğunu
 B) Herkes tarafından kabul gördüğünü
 C) Yenilikçi bir davranış sergilediğini
 D) Gelecekte daha başarılı olacağını
 E) Olağanüstü bir uyuma sahip olduğunu

7. “Değişmek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “karşılıklı alıp vermek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Söz ver, yüksek makamlara ulaşınca değişmeyeceksin.
 B) Elektrik ve yol gelince bu şirin köy bayağı değişmiş.
 C) Senin sevindiğini gördüm ya, bu anı hiçbir şeye değişmem.
 D) Hatıra olarak saklamak için onunla kolyelerimizi değiştik.
 E) Adam işten kovulduğunu öğrenince adamın rengi değişti.

8. “Kapamak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “üzerinde durmamak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Pencereyi kaparken bir kere daha derin bir nefes çektim içime.
 B) Market görevlisi, hiçbir şey söylemeden konuyu kapamaya çalıştı.
 C) Birçok insanı sakat bırakan çukuru sonunda bu sabah kapadılar.
 D) İkrâmiye çıkınca Adil Bey, kasaba, manava olan borcu da kapamıştı.
 E) Birkaç sayı çıkardıktan sonra baktılar olmayacak, dergiyi kapadılar.

9. I. Dağın kayalıklarından uzak, akarsuya yakın düz eteklerinde çadırlarımızı kurduk.
II. İki saat içinde bize öyle bir sofra kurdu ki hepimiz şaşırdık kaldık.
III. Dünyanın en büyük imparatorluklarını kuranlardan biri de Türklerdi.
IV. Yazdan kurduğum turşular tükenince kışın yeniden turşu kurdum.
V. Zaman çok değişti, artık dostluk kurmak eskisi gibi kolay değil.

"Kurmak" **sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangisinde** "gereken şartları hazırlayıp kendi kendine olmaya bırakmak" anlamında kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. "Arka" **sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde**, "Bu dağların arkasında küçük, şirin köyler varmış." **cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Ona kaç kere arkamdan gelme dedim ama beni dinlemedi.
B) Televizyondaki filmin arkasını beklemeden kalktı, uyumaya gitti.
C) Kanepenin arkasına yaslanıp rahatça oturdu.
D) Çocukken bulutların arkasında ne olduğunu merak ederdim.
E) Hastalığı sırasında telefonların arkası kesilmedi, çok arayanı oldu.

11. **Aşağıdakilerin hangisinde "boğmak" sözcüğünün anlamı ile kullanımı birbirine uymamaktadır?**

Anlam	Kullanım
A) Silik bir duruma getirmek, bastırmak	Bu kadar bağırmanın sebebi, kalabalığın sesini boğmak içindi.
B) Tamamıyla kaplamak, sarmak	Ampülün kör ışığı dükkânı alaca bir loşluğa boğmuştu.
C) Rengi uygun düşmemek	Koyu yeşil renk, odayı boğmuş ve çirkin göstermişti.
D) Bir canlıyı soluk almasına engel olarak öldürmek	Zavallıyı az kalsın gırtlığından yakalayıp boğacaktı.
E) Çok uğraşarak bir şeyin fazlasına erişmek	Adam elindeki saman saplarını acele acele patosa atıp motoru boğdu.

12. Deneme dilinde; çeşitli bilim, felsefe ve sanat dallarına
I II

ait terimlere yer vermekten ziyade, halk çoğunluğunun ortak günlük konuşma dilinin düşünce diline dönüştürülmesi çabası
III

hakimdir. Denemede bilimsel yazılardaki kuruluk ve
IV

şematiklik bulunmaz. Düşünce; şiirsel, akıcı, samimi bir
V

üslupla okura sunulur.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi gerçek anlamı dışında kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Hiçbir şeyden çekmedi dünyada

Nasırdan çektiği kadar

Hatta çirkin yaratıldığından bile

O kadar müteessir değildi

Altı çizili sözcüklerin bu dizelerdeki anlamı aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Tartıda ağırlığı olmak - etkilenmiş
B) Taşıma gücü olmak - canı sıkılmış
C) Güç durumlara dayanmak, katlanmak - üzölmüş, üzüntülü
D) Almak, vurmak - sıkılmış, sıkıntılı
E) Bir duyguyu içinde yaşatmak - acı çekmek

14. Gerçek anlamlı sözcükler, kimi zaman bilimsel ya da somut alanlardan birine özgü bir kavramı karşılamak amacıyla kullanılırlar.

Buna göre "perde" sözcüğü

- I. Oyunun iki perdesi de birbirinden sürükleyiciydi.
II. Kaz, ördek gibi hayvanlar perde ayaklılar sınıfına girer.
III. Sazın perdelerine her dokunuşunda salondan bir alkış kopuyor.
IV. Olgun insan, gönöl gözündeki perdeyi kaldırabilendir.
V. Dedesinin gözüne inen perde ameliyatla alınacakmış.

cümlelerinin hangisinde bu amaçla kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Maviye

Maviye çalar gözlerin

Yangın mavisine

“Çalmak” sözcüğünün bu dizelerdeki anlamı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Radyoda insanın içini kıpır kıpır eden güzel bir oyun havası çalıyordu.
- B) Sıcak ekmeğin üzerine yağ çalıp yağın üzerine de bal döktü.
- C) Çok güzel piyano çaldığını, dans ettiğini ve müthiş yetenekli olduğunu biliyorum.
- D) Kırmızıya çalar kahverengi saçlarıyla girdiği her toplulukta dikkat çekiyordu.
- E) Başkasının parasını, malını çalan insanlardan kimseye fayda gelmez.

2. Üstünkörü bir inceleme yapıldı, sonra da olay kapatıldı.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Arkadaşlarına verdiği sözü yerine getiremeyince çok utandı.
- B) Derslerine iyice çalışmış ve sonunda istediği gibi başarılı olmuştu.
- C) Bütün işlerini baştan savma yaptığı için başarılı olamıyor.
- D) Senin söylediklerinin bir kısmını unuttum, aklımda değil.
- E) Herkes kulak kesilmiş, büyük bir dikkatle onu dinliyordu.

3. Güvertede karanın gözükmesini bekleyen ---- ben değilim, benim gibi uzun bir ayrılıktan sonra ülkesine gelen birkaç memleket sevdalısı da güvertede.

Bu cümlede boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) bir başına
- B) sadece
- C) ancak
- D) yalnızca
- E) bir tek

4. I. Yuvasız kuşlara döndüm vatanımdan ayrılalı.
II. Birçok sene geçti ama dönen olmadı gidenlerden.
III. Ertesi gün aynı yoldan Ankara'ya döndük.
IV. Çiçekler açınca ortaklık cennete döndü sanki.
V. Ortalıkta bir şeyler dönüyor ama benim haberim yok.

Yukarıdaki cümleler “dönmek” sözcüğünün anlamına göre ikiyeşerli gruplandırılırsa hangisi dışta kalır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5.

- I. Ben bir insanda iç güzelliği ararım, fiziksel güzellik önemli değildir bence.
- II. Hırsızlar bütün çekmeceleri aramışlar, istedikleri şeyleri bulamayınca da ortalığı altüst etmişler.
- III. Siz hiç merak etmeyin, biz sizi telefonla ararız.
- IV. Çocukluğumu geçirdiğim o güzel kenti, o arkadaşları nasıl arıyorum, bir bilsen!
- V. Eskiden günde bir ekmek yerdim ama emin ol bir yıldır ekmeği hiç aramıyorum.

“Aramak” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve III
- B) I ve V
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

6.

Uzun süredir ortalıkta görünmeyen ressam, ses getirecek bir sergiye imza atmaya hazırlanmış. Anlaşılan bu proje, ressamın gözlerden uzak olduğu bir kuluçka sürecinin sonucu.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) İnsanlar, yaşama hep aynı pencereden bakarlarsa yaşamda hiçbir zaman farklı bir şey göremezler.
- B) Ben merkezli bir söylem, bencilliği; bencilik de toplumdaki soyutlanmayı beraberinde getirir.
- C) Hoşgörüsüz tavırları, karamsar iç dünyasıyla birleşince çekilmez bir hâl alıyor.
- D) Sanat arenasına çıkmadan önce sıkı bir hazırlık dönemi geçirmesi gerektiğine inanıyordu.
- E) Çevresindeki insanlarla iletişim kurmak için göbeği çatlıyor ama yine de başarılı olamıyor.

7.

- I. Terasa çıkmış, kocaman apartmanların tepesine bakıyordu.
- II. Bu sıcakta güneş tam tepedeyken yürümek zorunda kaldım.
- III. Ben yemek pişirirken tepemde durması canımı sıktı.
- IV. Evin arkasında yükselen tepenin yamaçları çok eğimliydi.
- V. Elimle tepeme gölge yapıyor, böylelikle başımı koruyordum.

“Tepe” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangisinde “birinin yanı başı, baş ucu” anlamında kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

8. Tarihin belli bir dönemini yansıtmak isteyen romancı, bu
I
konuda kendini özgür sayabilir. Ancak, amacı kendini ustaca
gizleyen bir gülmece romanı yazmak değilse yorum
II
gerektermeyecek ölçüde kesin verilerden yararlanmalıdır.
III
Bu verileri çarpıtmaktan, örneğin kronolojiyi tersine
çevirmekten özenle kaçınmak zorundadır. Bilerek ya da
IV
bilmeyerek bu zorunluluğa yan çizmek, bir bakıma bindiği
V
dalı kesmekten başka bir şey değildir.
- Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Mozart'ın ünlü bir sözü vardır "Birbirini seven notalar arıyorum."
- Bu cümledeki altı çizili sözün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlelerin anlamı değişmez?**
- A) Güzel B) Uyumlu
C) Çekici D) Özgün
E) Çağrışımcı

10. Bütün kusurumu toprak gizliyor
I II
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor
III IV
Kolun açmış yollarımı gözlüyor
V
Benim sadık yârim kara topraktır
- Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerin hangisinde "eksik, noksan" anlamı vardır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. Ev, araba elinde ne varsa hepsi tek tek gitti.
II. Böyle giderse işimiz gerçekten çok zor.
III. Gömleği değiştirdim çünkü o renk bana gitmedi.
IV. Önce Ankara'ya gitti, oradan da İstanbul'a geçecek.
V. Ne dersin, sence bu işin sonu nereye gider?
- "Gitmek" sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. I. Yemek yedik, karnımızı doyurduk; masayı kaldıralım artık.
II. Ne zaman, ne söyleyeceği belli olmaz; onun sözlerini kaldırmak sandığınız kadar kolay değildir.
III. Kimse sorunun cevabını bilmediğinden sınıfta parmak kaldıran da olmadı.
IV. Kanepenin üstündeki ıvır zıvırları kaldırıp bir kenara koyun.
V. Şu ağır kolileri kaldırmak, epey zamanımızı alacak.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde

"kaldırmak" **sözcüğü** "İnsanların bu tür davranışlarını kaldıramıyorum artık." **cümlesindekiyle aynı anlamda kullanılmıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "çökmek" **sözcüğünün** anlamıyla kullanımı birbirine uymamaktadır?

	Anlam	Kullanım
A)	Üzerinde bulunduğu yere yıkılmak	Ev çöktü ama evin içindekilere bir şey olmadı.
B)	Bulunduğu düzeyden aşağı inerek çukurlaşmak	Çöken köprünün yerine yenisi yapılacaktı.
C)	Birdenbire oturmak	Elindekileri masaya bırakıp kanepeye çöktü.
D)	Dinçliğini yitirmek	Zavallı adam bu olaydan sonra iyice çöktü.
E)	Son bulmak, yıkılıp dağılmak	1453'te çöken Bizans İmparatorluğu aslında Roma İmparatorluğu'nun devamıydı.

14. İlk olarak 1885 yılında yayımlanan bu kitap, yayımlandığı dönemin bir fotoğrafını çekmiş (olduğu gibi aktarmış).
I

Böylesine (bu biçimde) olgun ve şaşırtıcı bir romanın yüz
II

yıl önce yazılıp yayımlanmış olması, romanımız açısından önemli bir gelişme. Ne tuhaf şey bu zaman! Sanat yapıtlarını yerli yerine koymada (hak ettiği değeri vermede) tam bir usta.
III

Onun bu ustalığı da bizi, etrafımızı kuşatan (çevreleyen) ve
IV

gittikçe daha bir silikleşen (aykırılaştıran) sanat anlayışlarının
V

yansıdığı yapıtlardan az da olsa kurtarıyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı, araç içinde verilen açıklamayla uyumamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Konuyu biliyor ama her nedense bilmiyormuş gibi davranıyordu.
 B) Bembeyaz yüzü, inci gibi dişleri, menekşe gözleriyle hepimizi etkilemişti.
 C) Elindeki gülen insan portresini ters çevirince portrede ağlayan bir insan resmi oluyordu.
 D) Söylediği sözlerle onun kalbini kırmış, yoktan yere onu darıltmıştı.
 E) Böylesine mutlu bir günde bu olayların keyfimizi kaçırmasına izin vermeyelim.

2. Ben ömrümde böyle bir insan tanımadım, onun söyledikleriyle yaptıkları müthiş çelişkilidir.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi getirildiğinde cümle, öncekine göre karşıt anlam kazanır?

- A) etkileyicidir. B) başarılıdır.
 C) uyumsuzdur. D) tutarlıdır.
 E) ahenklidir.

3. Kimi satıcılar, tezgâhların önüne sebze ve meyvelerin iyilerini yerleştirip müşterilerin seçerek almalarına izin vermez "Peki" deyip razı olduğumuzda da fark edilmesin diye ayıplı (kusurlu olan) yerlerini ustalıkla gizler, bunu da marifet sayarlar (ustalık olarak görürlerdi). Mallarına güvenenler de "Seç, seç al." diye bağırarak onlara meydan okurlardı (belli ederlerdi). Annem, seç seç alıcılardan alırdı alacaklarını. Kimi zaman öteki tezgâhların albenisine (çekiciliğine) kapıldığı da olur; eve gelince ezik ve çürükleri görünce de "Elleri kırılınsın inşallah!" diye ilenir (beddua eder), kendi kendine hayıflanırdı.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde eş anlamlı sözcükler birlikte kullanılmıştır?

- A) Uyandım kar aydınlığında
 O küçük kasaba uykuda
 B) Ne kadar yalnızız şu akşam vakti
 Bir selam bile yok artık verilen
 C) Yalnızlık yaşamda bir an
 Hep yeniden başlayan
 D) O beyaz bir kuştı ak kanatlıydı.
 Ardında ışıktan bir iz bıraktı.
 E) Soğuk sulardan içtim, serinledim
 Çağlayan bir nehrin sesini dinledim

5. I. İnsan, büyük olmak için her konuda büyük düşünmelidir.
 II. Buraya büyük bir yat limanı yapılacağını söylüyorlar.
 III. Aynı numara olmasına rağmen bu ayakkabı ayağıma büyük geldi.
 IV. Antalya da Türkiye'nin büyük kentlerinden biridir.
 V. Param olursa şöyle büyük bir ev almak istiyorum.

"Büyük" sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangisinde nitel anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdakilerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Doğrudan şaşma, yanlış sapma, demişler.
 B) Gitmekle gitmemek arasında bocalıyor.
 C) Yanında güzel ve alımlı bir kadın vardı annemin.
 D) Tatsız tuzsuz şeyler yiyince insanın karnı doymuyor.
 E) Sıcak bir günden sonra akşamın serinliği iyi geldi.

7. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin sesteşi yoktur?

- A) Haberi duyunca ondan sakladım diye kızacak yine.
 B) Eski bir tanıdığın yardımıyla yıllar sonra ulaştım ona.
 C) Soldan dönün, dümdüz ilerleyin, okulu bulursunuz.
 D) Yerde duran kitabı alıp raftaki yerine özenle koydu.
 E) Bu yanı doğru gelenleri siz de mi tanıyorsunuz?

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcükler anlamca birbirine en yakındır?

- A) Bana gücenip küsmesi beni üzdüğü kadar şaşırttı da.
 B) Bu kadar ağır bir işe verilmesini yadırgadım.
 C) Maaşı çok değil, kıt kanaat geçiniyorlar.
 D) Gerçeklere sıkı sıkıya bağlı olduğu için tutarlı biri olarak tanınıyor.
 E) Güreş, güçlü olmak kadar oyun bilmeyi de gerektirir.

9. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yansıma sözcük kullanılmıştır?

- A) Katar katar olmuş gelir turnalar
 Eğrim eğrim ne hoş gelir turnalar
 B) Her şey yerli yerinde, havuz başında servi
 Bir dolap gıcırıyor uzaklarda durmadan
 C) Gönül gurbet ele varma
 Ya gelinir ya gelinmez
 D) O zaman başından aşkındı derdi
 Mermeri oyardı taşı delerdi
 E) Sevgilim güvenme güzelliğine
 Senin de saçların tarumar olur

10. Aynı türden varlıkları karşılayan bir sözcük bu varlıkların birini, bir bölümünü ya da tümünü karşılayabilir.

Buna göre,

- I. Şiir, duyguların dışı vurumudur.
 II. Son okuduğu şiir herkesi etkiledi.
 III. Bu şiirler önceki kitapta yoktu.

cümlelerindeki altı çizili sözcüklerin anlam kapsamı bakımından genelden özele dizilişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - III - II
 B) I - II - III
 C) II - I - III
 D) II - III - I
 E) III - II - I

11. “Belli bir yaştan sonra yeni bir dil öğrenmek güç bir iştir.” cümlesindeki “güç” sözcüğünün sesteşi aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Dürüst olup duygu ve düşüncelerini açıkça söylemek güçtür.
 B) Çok yorulmuştum, acıkmıştım, kendimi eve güç attım.
 C) Bu saatte kalkıp ta oralara gitmek bana çok güç geliyor.
 D) İnsan, ne yaşarsa yaşasın, yaşama gücünü hiçbir zaman kaybetmemelidir.
 E) Yemek yapmak, temizlik yapmaktan daha güçmüş, yeni anladım.

12. Soyut kavramların somut kavramlarla örneklendirilerek anlatılmasına somutlaştırma denir.

Buna göre,

- I. Hava ısıyınca sular çağlamaya, toprak da canlanmaya başladı.
 II. Bizim takım yarı finalde rakibine kök söktürdü.
 III. Güzelim ormanın içine koca koca yapılar kondurmuşlar.
 IV. Güreşte yenen olmadı ama Ali Pehlivan'ın bir gömlek üstün olduğu anlaşıldı.

cümlelerinin hangisinde somutlaştırma yapılmıştır?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) I ve III
 D) II ve IV
 E) III ve IV

13. Bir güzeli bir çirkine verseler

Güzel, ağlar; çirkin, güler bir zaman

Bu dizelerdeki altı çizili sözcükler arasındaki anlam ilişkisi, aşağıdaki dizelerin hangisinde yoktur?

- A) Kulağım kırıste ölümü özledim anne
 Yaşamak isterken delice
 B) İnsanlar yüzyıllardır evler yaptılar
 İrili ufaklı birbirinden farklı
 C) Gül gülse daim ağlasa bülbül aceb değil
 Zira kimine ağla demişler kimine gül
 D) Gerçek, hayali aştı, ufuklar uzak değil
 En olmaz isteklere uzanmak yasak değil
 E) Bir bahar sabahının karanlığında ıssız
 Gökte diz çökmüş iki titrek ışıklı yıldız

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bir” sözcüğü “farklı” sözcüğüyle karşıt anlam oluşturmuştur?

- A) Elinde bir demet karanfille geldiği toplantıda alkışlarla karşılandı.
 B) Bizim atölyede, işini bilen usta bir adama ihtiyacımız var.
 C) Bir çocuk sesi yankılanıyor arka sokakta gidip hemen bakalım.
 D) Herkes gitti, bir sen kaldın bana yardımcı olmak için burada.
 E) Bu çocukların ikisi de bir boyda ama sağdaki daha uzun görünüyor.

1. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözün yerine, araç içinde verilen söz getirildiğinde cümlelerin anlamı **değişmez**?

- A) Özenle pişirdiği kurabiyeleri bir tabağa koyup masaya getirdi. (Dikkatle)
- B) Bugün de işleri bitirdik, artık gitme vakti geldi. (süre)
- C) Adamın çok güçlü olduğu her hâlden belliydi. (zor)
- D) Şimdilik bu kadar parayla idare et, sonrasını düşünürüz. (Bir süreliğine)
- E) Kooperatif toplantısı şiddetli tartışmalar sonunda iptal edildi. (nitelikli)

2. I. Boğazından lıkır lıkır geçen
II. Şu suyun kıymetini bil
III. Nedir ki bu mavilik deme
IV. Pencereden görebildiğin kadar
V. Göğün kıymetini bil

Yukarıdaki numaralanmış dizelerin hangisinde yansıma sözcük kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Allar kuşan, has bahçeden güller takin
I II III

Bir düştür seyrettiğin aynadan madem
IV V

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerden hangisinin **sesteşi yoktur**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aras'a bu mevsimde güven olmaz. Bunu çocukluğumdan biliyorum. Balık tutmaya gittiğimiz kimi günler bu nehir bulanık ve taşkın sularıyla bizi selamlardı. İşte o zaman balık tutma hayallerimiz suya düşer, tıpış tıpış eve dönerdik.

Bu cümlede geçen "bulanık" ve "taşkın" sözcüklerinin yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümle eskisine göre karşıt anlam kazanır?

- A) duru, durgun
- B) sakın, dingin
- C) köpüklü, ürpertici
- D) düzgün, sakın
- E) köpüksüz, dalgasız

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde somut anlamlı bir sözcük soyut anlamda kullanılmıştır?

- A) İçimde yeni umutların filizlenmeye başladığını hissetmek beni mutlu ediyor.
- B) Okyanuslarda çok şiddetli rüzgârlar eser, dalgalar adam boyunu bulur.
- C) Buzullar, Kuzey Amerika'nın büyük bir kısmını kaplardı eskiden.
- D) Yıllık sıcaklık ortalamaları dönem dönem sıfır derecenin altındaydı.
- E) Yağmur yüklü bulutlar gökyüzünde öbeklenmeye başladı, hazırlıklı olalım.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcükler anlamca birbirine **en yakındır**?

- A) Bu cihazların bir an önce ambalajlanması, satılması gerekiyor.
- B) Kendisine anlatılanları dinlemiyor, başka şeylerle oynatıyor.
- C) Sanatta ortaya çıkan bu akım, günün modasını da belirlemiş oldu.
- D) Bana karşı son derece saygılı ve anlayışlı davranıyorlar.
- E) Yeni araçların yapımı oldukça karmaşık ve bunların kullanımı çok zor.

7. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin eş seslisinin sözlük anlamı araç içinde **verilmemiştir**?

- A) Satranç oyununda en sevdiğim söz : Şah ve mat. (Parlak olmayan, donuk.)
- B) Pusulâ, kutup noktasında çok hızlı dönermiş. (Küçük bir kâğıda yazılmış kısa mektup.)
- C) Bahar gelince bahçeye renk renk çiçekler diktik. (Beklemek için birini bir şeyin başına getirmek.)
- D) Belinden bir kese çıkardı, keseden para aldı. (Kısa, kestirme yol.)
- E) Çay Karadeniz'de en çok yetiştirilen bitkidir. (Dereden büyük, ırmaktan küçük akarsu.)

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde karşıt çağrışımlar içeren sözcükler kullanılmamıştır?

- A) Ne dost sevgisi ne yâr sevgisi
Ne varsa hepsini bırakıp gitmek ister
- B) Neylersin ölüm herkesin başında
Uyudun uyanamadın olacak
- C) Şimşekler yanıp söndü, şimşekler sönüp yandı
Derindeki sarnıçta durgun sular uyandı
- D) Gözleri uzun uzun buğulu kaldı bende
Dedi: "Hana sağ indi, ölü çıktı geçende!"
- E) Buldum buldum yıllardır kaybettiğim aynayı
İşte en yaman çağımda ben yirmi yaşımda

9. O dönem edebiyat dünyasının ak saçlıları biz yeni yetmelere burun kıvrır, kendilerini kaf dağında görürlerdi.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerle simgesel olarak anlatılmak isteneni sırasıyla aşağıda verilen sözcüklerden hangileri karşılar?

- A) bilgiç - yeteneksiz
B) deneyimli - acemi
C) yaşlı - bilinçsiz
D) hoşgörülü - asi
E) sakın - heyecanlı

10. I. Görevliler "Açılın, yol verin!" diye bağıırıyordu.
II. Bu tekneyle bu kadar açılmak tehlikeli değil mi?
III. Böyle suskun durduğuna bakmayın, zamanla o da açılır.
IV. Kullandığım burun spreyinden sonra nefesim iyice açıldı.
V. İlk başlarda konuşmalarında tutukluk vardı, şimdi konuştukça açılıyor.

"Açılmak" sözcüğü numaralı cümlelerin hangilerinde yakın anlamı olarak kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV
E) III ve V

11. Kimi sözcükler tekil kullanıldıkları hâlde belli bir türü oluşturan varlıkların tümünü anlatabilir. Bu durumda söz konusu sözcük genel anlamda kullanılmış olur.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi genel anlamda kullanılmıştır?

- A) Sanatçı, bu ödülün, kendisini onurlandırdığını söyledi.
- B) Akvaryumumdaki bu balık, eve gelen herkesin dikkatini çekiyordu.
- C) Şu kitap, çağının sorunlarını anlaşılır bir dille ifade ediyor.
- D) Şiir, insana belli şeyleri öğretmeyi amaçlayan bir tür değildir.
- E) Yazar, bugünlerin aşılması için herkese görev düşüğünü belirtiyordu.

12. Gül kokuyorsun, amansız kokuyorsun

Bu koku dünyayı tutacak nerdeyse

Gül, gül! diye bağırarak çocuklar bütün

Herkes, hep bir ağızdan: gül!

Gittikçe daha keskin kokuyorsun, daha yoğun

Dayanılmaz bir şey oluyorsun, biliyorsun

Öfkeli öfkeli gül

Gül kokuyorsun nefes nefese

Bu dizeleri oluşturan sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) "Gül" sözcükleri seseşlik ilişkisiyle kullanılmıştır.
- B) "Amansız" sözcüğü soyuttur.
- C) "Dünya" sözcüğü terim anlamda kullanılmıştır.
- D) "Koku" sözcüğü somuttur.
- E) "Öfkeli" sözcüğü nitel anlamlıdır.

13. "Yaş" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Kamp ateşi yakmak için kuru odun topladık." cümlesindeki "kuru" sözcüğünün karşıt anlamı olarak kullanılmıştır?

- A) "Otuz Beş Yaş" Cahit Sıtkı Tarancı'nın ünlü bir şiiridir.
- B) Çocuğumuzu yetiştirip bu yaşa getirmek kolay olmadı.
- C) Ben, memleketimden çok genç yaşta ayrılıp gurbete çıktım.
- D) Yaş çamaşırları balkona asalım da çamaşırlar biraz havalansın.
- E) Yaşını başını almış insanlar elbette ki daha oturaklı oluyor.

1. Hayranım bu şehrin bacalarına
İrili ufaklı hep bir ağızdan
Nasıl derinden gökyüzüne doğru
Bir türkü söylüyorlar öyle sessiz
Bu dizelerde insana özgü "türkü söyleme" niteliği "baca"ya aktarılarak kişileştirme yapılmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde buna benzer bir kullanım vardır?

- A) Birer kalp bıraktılar bize kırk
Ömrümüzce göz yaşı döktürecek
B) Selam olsun bizden önce geçene
Selam olsun dostu, hasa, çile çekene
C) Bu dünyaya biz de geldik gideriz
Güzeller içinde yârsız gezeriz
D) İşte doğduğun eski evdesin birden
Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven
E) Başka türlü bir şey benim istediğim
Ne ağaca benzer ne buluta benzer

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde abartma vardır?

- A) Derdim çoktur hangisine yanayım
Yine tazelandı yürek yarası
B) Bu resimde yaşıyor
Taze bir gül gibi gençliğimiz
C) Tohum altta nefes nefese
Kulağı gök gürültüsünde
D) Her damlada bir umman var
Yüzdüm yüzdüm tükenmiyor
E) Yüksekinde büyük namı karın var
Alçağında mor sümbüllü bağın var

3. Tek bir kelimeyle anlatılabilecek bir kavramı birden çok sözcükle anlatmaya dolaylama denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylamaya başvurulmuştur?

- A) Bu yıl, Karadeniz Bölgesi'ne pek yağmur düşmedi.
B) Reklam filmleri bazı çocukları özellikle yiyecek açısından çok etkiliyor.
C) Marmara Denizi'nde sismik araştırmalar sürüyor.
D) Balıkçı "Derya kuzuları bunlar!" diye bağıırıyordu.
E) Çoban, bir kayanın başına oturmuş, bir türkü tutturmuştu.

4. Gece boyunca bütün gözler onu aradı. Ama herkesin beklentisi boşa çıktı çünkü ünlü sanatçı, adına düzenlenen bu geceye katılmak yerine tatile gitmeyi tercih etmişti.

Yukarıdaki altı çizili cümlede görülen anlam olayı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deyim aktarması
B) Ad aktarması
C) Dolaylama
D) Güzel adlandırma
E) Benzetme

5. Ankara, bu konudaki tavrını açıkça koydu ortaya.

Bu cümledeki "Ankara" sözcüğünün anlamca kullanım özelliği, aşağıdakilerin hangisinde görülmez?

- A) Akdeniz, turizm olanaklarını en verimli biçimde kullanmayı amaçlıyor.
B) Güneydoğu'nun eğitim - öğretim alanında büyük bir desteğe gereksinimi var.
C) İç Anadolu daha çok tarımsal olanaklara dayanarak yaşıyor.
D) Marmara, balıkçılık alanında yeni uygulamalara yönelmek zorunda.
E) Karadeniz özellikle bahar aylarında kıyıları döver, daha bir hırçınlaşırdı.

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde sanatlı bir söyleyiş yoktur?

- A) Bir ısıltı yanardı yalnız gecelerde
Akşam, çiçekler uykuya yattı
B) Şimdi bir rüzgâr geçti buradan
Koştum ama yetişemedim
C) Ayrı su, ayrı hava, ayrı toprak
Mevsimler ne çabuk geçiverdi
D) Eskiler alıyorum
Alıp yıldız yapıyorum
E) Paydos bundan böyle çılgınlıklara
Sert konuşmaya başladı aynalar

7. Anlam genişlemesi yoluyla, somut anlamlı bir sözcük soyut anlamda da kullanılabilir. Örneğin somut anlamlı “duvar” sözcüğü “Sanki onunla aramızda aşılmaz bir duvar vardı.” cümlesinde soyut bir anlam kazanmıştır.

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi, böyle bir anlam değişmesine örnek gösterilemez?

- A) Ben ses duymaya alışmışım, mesaj yoluyla konuşmaya bir türlü ısınamadım.
 B) Bugün bana her zamankinden daha yumuşak, daha tatlı, daha şefkatli bakıyor.
 C) Öğlene doğru dışarıdaki soğuk biraz kırılırsa markete gitmeyi düşünüyorum.
 D) Kendinden önce ve kendi döneminde görülmeyen bir yeniliğin bayrağı gibiydi.
 E) Onun bu katı tavrı toplantıya katılanların üzerinde soğuk bir duş etkisi yarattı.

8. I. Güneşin yakıcı sıcaklığına rağmen kimse evde durmuyor, herkes sokakta.
 II. Yumuşak bir sesin verdiği rahatlığı insan ancak anne ninnisinde duyar.
 III. Karşıdaki kel tepelerin ardında batan güneşin kızılığını seyrediyorum.
 IV. Sevginin aydınlığını duyanlar, yüreklerinde kin tohumlarını yeşertmeyeceklerdir.
 V. Sıcacık bir bakış değil mi örten hüznün üstünü?

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde “bir duyuya ilişkin kavram, başka bir duyuya aktarılarak” verilmiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) IV ve V
 D) III ve IV E) II ve V

9. Uzun süre mikrofonda kalmak, sanatçıyı yormuştu.

Bu cümledeki altı çizili sözcükte görülen anlam olayı, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Tek başına bu kadar bavulu üçüncü kata taşımakta bir hayli zorlandı.
 B) Gün boyunca masada oturup telefonlara cevap verecek, gelenlerle ilgilenecekti.
 C) İki saatlik tenis dersinde sadece topu tutmayı öğrenebilmişti.
 D) Bir şeyler okurken ya da karalarken fincan fincan kahve içerdi.
 E) Uzun, ince parmakları piyano tuşlarının üzerinde hızla geziniyordu.

10. “Son yıllarda toplumumuzun kitap okuma sevgisinde bir kıvılcıktanma görüyoruz.” **cümlesindeki anlam olayı, aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

- A) Bu sokağın yan yana dizilmiş kitapçılarından ancak bir ikisi kitap yayımlar.
 B) Ne yazık ki kitap okumadığımız için ne kadar sıradan yaşadığımızın farkında değiliz.
 C) Günümüzdeki yayıncılar, kitabın içeriği kadar kapak düzenlemesine de özen gösteriyorlar.
 D) Her evde küçük bir kitaplık bulunsaydı her şey bugün çok başka olurdu.
 E) Mutsuzluk uçurumuna düşerken tutunabilecek en güvenli dost, kitaplardır.

11. Başım sükutu öğüten

Uçsuz bucaksız değirmen

İçim muradına ermiş

Abasız postsuz bir derviş

Bu dizelerdeki anlam olaylarıyla ilgili olarak

- I. Nitelikçe zayıf bir kavram, nitelikçe üstün bir varlığa benzetilmiştir.
 II. Duyular arası aktarma yapılmıştır.
 III. Bir sözcük benzetme ilgisi olmaksızın başka bir sözcüğün yerine kullanılmıştır.
 IV. Bir kavramın anlatımında aşırılığa gidilmiştir.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve IV
 D) II ve III E) II, III ve IV

12. Ey benim sarı tamburam

Sen ne için inilersin

İçim oyuk derdim büyük

Ben onunçün inilerim

Bu dördlükteki altı çizili sözde görülen anlam olayının göstergesi aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Benzetme amacı gütmekten bir sözcüğü başka bir sözcük yerine kullanma
 B) Tek bir sözcükle anlatılabilecek bir kavramı birden çok sözcükle anlatma
 C) Bir varlığı ya da kavramı, başka bir varlığın özellikleriyle anlatma
 D) Bir olayın meydana gelişini, gerçek sebebi dışında başka, güzel bir sebebe bağlama
 E) Bir sözcüğü, hem gerçek hem de mecaz anlamını düşündürecek bir şekilde kullanma